

Štovski ŽELEZAR

LETO XXIII

1984

MAREC

Št. 5

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE

Rezultati poslovanja v letu 1983

Ocena doseženih rezultatov poslovanja v preteklem letu je zadovoljiva, čeprav dejanski finančni rezultati nekoliko zaostajajo za pričakovanimi. Pogoji gospodarjenja so se zaostrovali skozi celo leto, srečevali smo se s stabilizacijskimi ukrepi in visoko stopnjo inflacije, ki je znašala preko 60 %, še vedno je bila problematična oskrba z nekaterimi osnovnimi surovinami in materiali, zlasti iz uvoza, zmanjšana razpoložljiva pravica od deviznih prilivov, nerešena problematika plačevanja izvoznih stimulacij, pospešena rast tečaja tujih valut, slabšanje likvidnosti, itd.

Finančni pokazatelji o poslovanju v letu 1983 za Železarno Štore kot celoto so naslednji:

PROIZVODNJA:

Osnova za doseganje dobrih finančnih rezultatov je vsekakor kvantitativna in kvalitativna proizvodnja. Planirano skupno proizvodnjo za leto 1983 smo brez TOZD tovarna traktorjev dosegli 99,6 %, v TOZD tovarna traktorjev pa skupaj s kompleti za Korejo presegli za 23 %. Od skupne proizvodnje 339.287 ton je bilo 3.869,7 ton izmečka, kar vrednostno pomeni manjši finančni rezultat za 172.897 tisoč dinarjev, v primerjavi s planiranim je količinsko manjši za 30,8 %, prednostno pa za 23,1 % oz. 51.944 tisoč dinarjev. Odpadek znaša 28.934,5 ton in je od planiranega manjši za 3,8 %. Produktivnost dela, izražena v tonah na zaposlenega, je v primerjavi s planirano izboljšana za 15,1 %, v TOZD tovarna traktorjev, kjer je izražena v kosih na zaposlenega, pa tudi povečana, in to kar za 21 %.

CELOTNI PRIHODEK: je v Železarni Štore zbir prihodkov od prodaje proizvodov in storitev na domačem trgu, na tujem trgu, med TOZD v DO, od svobodne menjave dela, drugih in izrednih prihodkov. Celotni prihodek se ugotavlja na osnovi predpisov o plačanih ali z določenimi plačilnimi instrumenti zavarovanih prodanih proizvodov in storitev. Negativni vpliv na celotni prihodek in dohodek iz naslova neplačane in nezavarovane prodaje znaša za leto 1983 z upoštevanjem blaga na poti 126.721 tisoč dinarjev, pozitivno pa je na poslovni rezultat v letu 1983 vplival ostanek neplačane realizacije iz let 1982 v višini 48.704 tisoč dinarjev.

V primerjavi z letom 1982 se je celotni prihodek povečal za 55 %, večji je tudi od planiranega za 3 %. Bistveni vpliv na povečanje celotnega prihodka ima povečanje prodajnih cen, čeprav tudi povprečne dosežene prodajne cene niso dosegle predvidenih. V strukturi celotnega prihodka predstavlja realizacija na domačem trgu 41 %, izvoz z izvozno stimulacijo 14 %, realizacija med TOZD v DO in iz svobodne menjave dela 39 %, razliko pa realizacija od prodaje blaga ter drugi prihodki. Med drugimi prihodki imajo bistveni delež pozitivne tečajne razlike in aktivne obresti.

Dinarsko povečanje izvoza znaša v primerjavi s 1982. letom 124 %, kar je zlasti posledica hitre rasti tečaja tujih valut. V eksterni realizaciji vključno z izvozom pomeni izvoz v letu 1983 že 25 %, v letu 1982 pa 18 %. V letu 1983 smo plan izvoza presegli, in sicer na konvertibilno področje za 2 % in za 46 % na klirinško področje. Doseženi izvoz na konvertibilno področje znaša 14.311.873,36 \$, na klirinško področje pa 4.211.921,81 \$, tj. razmerje 77 : 23.

V primerjavi z izvozom v letu 1982 smo izvoz na konvertibilno področje povečali za 14 % in na klirinško področje za 25 %. Navedeni podatki o doseženem izvozu so brez TOZD tovarna traktorjev, ki je dosegla izvoz za 5.925.723 \$, izenačila kontokorent in tudi dosegla planirani izvoz.

PORABLJENA SREDSTVA: Iz celotnega prihodka krijemo realizirane stroške, ki so nastali v zvezi z ugotovljenim celotnim prihodkom določenega obdobja. Realizirane stroške oz. porabljena sredstva v pretežni meri predstavljajo porabljene surovine in material – vložek, energija ter razne storitve, proizvodne in neproizvodne. Pomembna postavka je med porabljenimi sredstvi tudi amortizacija, ki pomeni strošek obrabe osnovnih sredstev in predstavlja kvaliteten, neobdavčeni vir, ki je prvenstveno namenjen za enostavno reprodukcijo. Porabljena sredstva so se leta 1983 povečala za 61 % v primerjavi z letom 1982 in za 4 % presegla planirana porabljena sredstva. Na povečanje so v letu 1983 vplivale bistveno povečane cene surovin, materialov, energije, zlasti še v drugem polletju. Pri porabi surovin in materiala je v inflacijskih razmerah pomembno, da potroške čim bolj realno vrednotimo in tako preprečujemo nastajanje inflacijskega dohodka v čim večji meri.

Amortizacijo smo obračunali v največji možni višini glede na zakonske predpise in je v primerjavi z letom 1982, če upoštevamo še pospešeno amortizacijo, povečana za 63 % nasproti planirani pa dosežena 92 %.

SKUPNI DOHODEK: Če temeljne organizacije pri svojem poslovanju uporabljajo tudi združena sredstva drugih uporabnikov družbenih sredstev, ugotav-

ljamo pri njih po kritju porabljenih sredstev skupni dohodek. Iz skupnega dohodka je potrebno kriti nadomestila za gospodarjenje z združenimi sredstvi ter vračila združenih sredstev, skladno z določili samoupravnih sporazumov o združevanju dela in sredstev. Navedene obveznosti iz skupnega dohodka so izvzete iz osnove za vse oblike delitve in znašajo za leto 1983 111.974. tisoč din, kar je za 115 % več kot v letu 1982 in 23 % manj, kot je bilo planirano.

Tudi livarne naj imajo prednost v razvoju

BEOGRAD, 8. februarja (Tanjug) – Predstavniki livarn so zahtevali od zveznega izvršnega sveta, naj bi tudi njihovo grupacijo uvrstili med tiste, ki imajo prednost, kar zadeva nadaljnji razvoj. Radi bi imeli takšen status, kakršnega ima črna metalurgija. To pomeni, da pri vlaganju v nove objekte lastna udeležba ne bi presegla 15 odstotkov, kajti potrebe po prenovi in posodobitvi proizvodnje v livarstvu so tolikšne, da bi sami lahko prenovili le 40-odstotkov zastarelih objektov. Poleg tega naj bi pretehtali tudi carinsko in davčno politiko v luči razvojnega koncepta v prihodnjem obdobju, je za Tanjug izjavil direktor poslovne skupnosti jugoslovanskih livarn Radomir Popović.

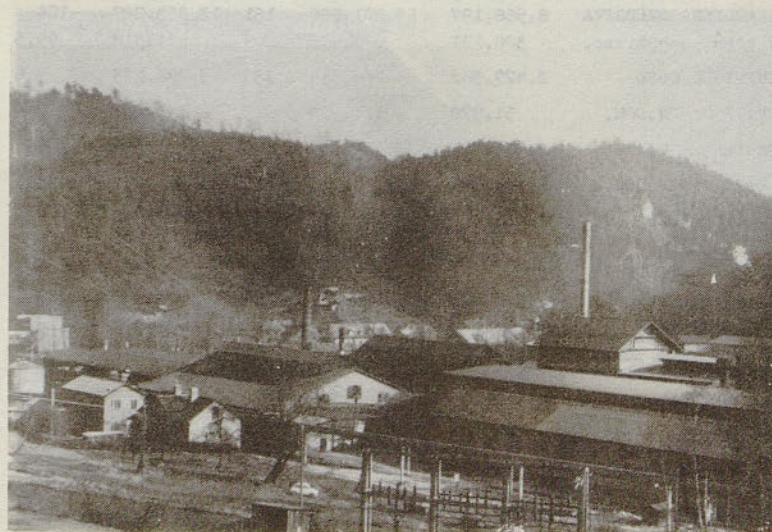
Domači porabniki, še zlasti kovinsko-predelovalna industrija, dajejo precejšnja devizna sredstva za nakup posebnih kotlov, ventilov in armatur na tujem trgu. Jugoslovanske livarne napovedujejo, da bi z uvozom sodobne tehnologije lahko za polovico zmanjšali uvoz teh izdelkov. Poleg tega bi lahko bolje dopolnjevale proizvodnjo strojogradnje, namenjene izvozu.

(Delo 8. 2. 1984)

DOHODEK: je v našem samoupravnem socialističnem družbeno-ekonomskem sistemu najpomembnejša ekonomska kategorija, je osnova in vir sredstev za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb. Dohodek je novoustvarjena vrednost, odraz živga dela delavcev v združenem delu ter gospodarjenja z družbenimi sredstvi kot minulim delom. Porabljena sredstva in obveznosti iz skupnega dohodka so se povečale za več kot celotni prihodek, zato je manjša rast dohodka. V primerjavi z letom 1982 je v letu 1983 večji le za 33 % in za 1 % večji od planiranega. Povečanje dohodka v primerjavi z letom 1982 je manjše tudi zato, ker smo v letu 1982 nasproti letu 1981 povečali dohodek za 48 %, kar je bilo bistveno več, kot je znašala stopnja inflacije v letu 1982.

Prispevki SIS in davek iz dohodka so se povečali v primerjavi z letom 1982 za 45 % in znašajo v strukturi obveznosti iz dohodka v 1983. letu 23 %, v letu 1982 pa le 18 %. Med ostalimi obveznostmi iz dohodka, ki so od letih v letu 1982 večje za 35 %, so najpomembnejše: prispevki za izboljšanje in varstvo človekovega delovnega in življenjskega okolja (to so vodni prispevki in prispevek za požarno var-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Stari del železarne posnet s »Figovčevega travnika« (foto Ščurek DLT)

Rezultati poslovanja v letu 1983

(Nadaljevanje s 1. strani)

nost), prispevek za pospeševanje konvertibilnega deviznega priliva, prispevek za kritje dela stroškov enostavne reprodukcije v ŽG Ljubljana in prispevek za usposabljanje zemljišč. Stroški delovnih skupnosti so se povečali v primerjavi z letom 1982 le za 8 %, kar je posledica manjših organizacijskih sprememb. Dejansko obračunana pospešena amortizacija v letu 1983 se je v primerjavi z letom 1982 povečala za 258 %, ker moramo v letu 1982 odšteti od 167 mio din 129 mio din amortizacije od že odpisanih skupin osnovnih sredstev.

Planirano pospešeno amortizacijo smo dosegli samo 67 %. Pasivne obresti, ki jih krijemo v breme dohodka, so se nasproti planiranim in v primerjavi z letom 1982 povečale le za 3 %. Vzrok manjšemu povečanju tako pasivnih kot tudi aktivnih obresti je v tem, da smo obresti od kratkoročnega kreditiranja med TOZD v DO obračunavali v prvem polletju 1983 po dogovorjenih nižjih obrestnih merah, v drugem polletju pa po normalnih obrestnih merah, vendar smo tako obračunane obresti nato kompenzirali po proizvodno tehnoloških verigah TOZD. Iz obveznosti iz dohodka je razvidno, da splošna in skupna poraba sicer zaostajata za stopnjo inflacije, vendar naraščata hitreje kot pa dohodek.

CISTI DOHODEK: je ostanek dohodka po kritju obveznosti iz dohodka in se je v primerjavi z letom 1982 povečal v letu 1983 za 53 % ter presegal planiranega za 4 %. Izplačani osebni dohodki, ki jih je treba iz čistega dohodka pokriti najprej, so se v masi povečali glede na leto 1982 za 34 % nasproti planiranim za 11 %. V letu 1982 smo iz čistega dohodka namenili za osebne dohodke 75 %, v planu za leto 1983 smo predvideli 62 %, dejanski osebni dohodki pa predstavljajo v 1983. letu 66 % del čistega dohodka. Med letom se čisti dohodek razporedi le začasno, ob zaključku leta pa dokončno.

Po kritju osebnih dohodkov smo dolžni formirati rezervni sklad, in sicer v višini 4 % od dohodka. Za sklad skupne porabe smo namenili: za stanovanjsko izgradnjo 56.613 tisoč din, za druge potrebe 62.778 tisoč din ter za SiS nematerialne proizvodnje (INDOK, Klub samoupravljalcev, objekti posebnega pomena, krajevne skupnosti, SiS za preskrbo) 25.045 tisoč din. Ostanek čistega dohodka za poslovni sklad znaša 430.866 tisoč, toda od tega se 142.565 tisoč din nanaša na plačane akontacije za posojilo za nerazvite ter za združevanja v SiS materialne proizvodnje po SaS (elektrika, ceste, luka, nafta, železnica, plin). Od prostega dela poslovnega sklada bomo približno polovico namenili za financiranje obratnih sredstev, razliko pa za investicije, tj. za razširjeno reprodukcijo.

Bruto akumulacija, če upoštevamo minimalno amortizacijo ter prosti del poslovnega sklada, znaša za 1983. leto 1.052 mio din, kar pomeni nasproti letu 1982 povečanje za 77 % in zaostanek za planirano za 7 %.

ZAKLJUČEK: Ocenjujemo, da je bilo gospodarjenje in doseženi rezultati v letu 1983, kljub številnim problemom in zaostrenim pogojem, zadovoljivo. Z izgubo je zaključila leto TOZD livarna strojne litine, za katero pa so že bili med letom 1983 sprejeti kratkoročni ukrepi in aktivnosti za tekočo sanacijo proizvodnje in poslovanja (1983/84) ter dolgoročno sanacija, prestrukturiranje (1984/86), izdelan je bil tudi sanacijski razvojni program. Izkazana izguba 60 mio din bo krita iz sredstev rezerv ostalih temeljnih organizacij.

V letu 1984 bomo morali posvečati dosti pozornosti rasti obsega fizične ter kvalitete proizvodnje, povečanju produktivnosti dela, izkoriščenosti kapacitet, povečanju izvoza, zlasti še na konvertibilno področje, nagrajevanju delavcev, racionalnemu koriščenju in gospodarjenju s sredstvi in krepiti reproduktivno sposobnost, itd. V postopku priprave in sprejemanja so nekateri zakoni, ki bodo bistveno vplivali na finančno situacijo v OZD in na njihovo sposobnost investiranja oz. nadaljnjega razvoja, zato moramo pravočasno pripraviti in izvajati vse potrebne ukrepe, da nas predvidene spremembe ne bodo presenetile v negativnem pomenu in da bomo dosegli cilje, ki jih načrtujemo v gospodarskem načrtu za leto 1984.

Košec Franja, dipl. oec.

PREGLED OSNOVNIH ELEMENTOV FINANČNEGA REZULTATA ŽELEZARNE ŠTORE
ZA LETO 1983:

v 000 din

Besedilo	Doseženo v letu 1982	Doseženo v letu 1983	IND	Rebal. GN 1983	IND
1	2	3	3:2	4	3:4
CELOTNI PRIHODEK	10.993.579	17.068.400	155	16.501.960	103
od tega: izvoz z izvozno stimulac.	1.047.002	2.345.265	224	1.913.942	123
PORABLJENA SREDSTVA	8.566.197	13.801.886	161	13.223.227	104
od tega: amortizac.	300.221	628.438	209	631.318	99,5
SKUPNI DOHODEK	2.427.382	3.266.514	135	3.278.733	99,6
OBV. IZ SKUPN. DOH.	51.978	111.974	215	145.181	77
DOHODEK	2.375.404	3.154.540	133	3.133.552	101
RAZPOREDITEV DOH.	1.189.947	1.341.837	113	1.391.274	96
ČISTI DOHODEK	1.185.457	1.812.703	153	1.742.318	104
RAZPOREDITEV ČISTEGA DOHODKA:					
osebni dohodki	888.015	1.190.086	134	1.074.482	111
rezervni sklad	53.236	107.600	202	72.881	148
SSP: za stan. izgr.	55.424	56.613	102	63.624	89
SSP: za druge potr.	44.782	62.778	140	47.447	132
SSP: SiS nemat. proizv.	26.945	25.045	93	30.431	82
POGLOVNI SKLAD:					
posojila in združev.	86.995	142.565	164	162.191	88
za obratna sredstva	10.967	100.946	920	102.640	98
za osnovna sredstva	117.313	187.355	160	188.622	99
IZGUBA	98.220	60.285	61	/	/

Skrajšan delovni dan – zahteva časa

Iz časopisne beležke izvemo, da so v decembru lanskega leta nekateri proizvajalci iz Čačka delali samo po 6 ur – od 08. do 14. in od 14. do 20. Enostavno niso imeli elektrike. In kaj se je zgodilo? Porabljen je bilo manj električne energije, zamujanja na delo skoraj ni bilo, bolniška se je za polovico zmanjšala, a plan proizvodnje je bil izpolnjen. Naenkrat so se »silom prilike« zbrale vse prednosti skrajšanja delovnega časa.

Nepričakovani rezultati so zbudili tudi najbolj konzervativne proizvajalce, zato so pred nekaj dnevi imeli skupaj s sindikatom zanimiv razgovor o skrajševanju delovnega časa. Na razgovoru je bilo podanih dosti podatkov in mišljenj.

Čačanski primer je samo slučaj in ne pravilo za sprožanje postopka o skrajšanju delovnega dne (ne tedna, niti meseca), posebno na proizvodnih mestih, na katerih se opravlja delo pod posebnimi pogoji in kjer so ljudje izpostavljeni raznim škodljivim vplivom, nevarnostim ter težjim fizičnim obremenitvam, kombinirano z izmenskimi delom.

Računa se, da je samo v SR Srbiji (brez pokrajin) na takih delovnih mestih zaposlenih blizu pol milijona delavcev. To so največkrat potencialni invalidi, ker s teh delovnih mest redko kdo odide v starostno penzijo. In še nekaj: prav na teh delih imamo kadrovske deficite in mladi se zanje redko opredelijo.

Že v prvem grobem soočenju s problemom so torej odprti humani, socialni in ekonomski vidiki skrajševanja delovnega časa, ki se oblikuje v naši pojavni zakonodaji. To je regulirano z osnovnimi zakonskimi dokumenti in kot naloga zadana XII. kongresu ZKJ in IX. kongresu ZSJ. Predlog je bilo to prepuščeno prostovoljstvu in politični akciji. Samoupravna pobuda je naletela na oster odpor tehnobirokratskih in konzervativnih struktur.

V zadnjih letih imamo nekaj »svetlih primerov«, ki so uspeli prebiti led. To so še samo primeri. Tudi te skromne izkušnje kažejo, da se nismo zaleteli, nihče se ni vrnil na »staro«.

Na tem področju je čutiti v ožji Srbiji in Vojvodini večjo aktivnost kot v drugih delih države. Na čelu akcije je Republiški oziroma Pokrajinski komite za delo in ustrezna telesa Zveze sindikata. Organizirano je bilo mnogo sestankov, posvetovanj, dogovorov. Sprejeti so tudi nekateri sklepi. V Srbiji je okrog 140 TOZD sprejelo skrajšan delovni čas. V Vojvodini so se za to obliko posebne zaštite že na veliko opredelili livarji in delavci v kemični industriji. Vsem je vzor Livnica iz Kikinde, v kateri je zmagala delavska pobuda. Za seboj imajo že štiriletno izkušnje, a rezultati so: pri osemurnih nalogah je produktivnost povečana za 10 %, izmeček je zmanjšan na polovico, število vseh izostankov je občutno zmanjšano, fluktuacija je skoraj prenehala, zaposleno je okrog 200 novih delavcev. Efektivno delo je 5,5 ur. Livarje so »delali na zavodu za zaposlovanje«.

Se enkrat se vrnimo k »čačanskemu slučaju«. Tam so tako rekoč spontano, primorani, brez posebnih priprav v prvi potezi zabeležiti podobne učinke: zmanjšali so se izostanki, v 6. urah so izvršili »normalne« delovne obveze. Kaj se je zgodilo? Manj so bili izpostavljeni škodljivim vplivom in naporom. Iz delavnika sta odpadli ravno tisti dve uri (sedma in osma), ko naglo upada pro-

duktivnost – od indeksa 24 v četrty uri na 4 v sedmi in 2 v osmi uri dela.

Se en važen podatek: kmalu se pričakuje dopolnilo Zakona o delovnih razmerjih SR Srbije, s katerim bo sedanje pravo in priporočilo za skrajšanje delovnega časa postalo zakonska obveza: v 6. mesecih je potrebno izdelati elaborat oz. program o prehodu na skrajšan delovni dan, a v dveh letih ga je treba realizirati. Zares revolucionarna poteza! Rečemo lahko, v pravem trenutku.

Ali smemo še dalje tolerirati stanje, v katerem delovni invalidi postajajo številnejša kategorija od starostnih pensionistov? Kako pojasniti tisoče milijard dinarjev, izgubljenih zaradi izostankov z dela? Kakšna je bodočnost gospodarstva, če v vsaki svoji celici ne obnavlja kadrov? Ali smo pozabili, da je človek družabno bitje z mnogimi potezami in obveznostmi v tem našem dinamičnem družbeno-političnem sistemu? Ne moremo ostati ravnodušni pred temi in še drugimi vprašanji, ki pritiskajo naš vsakdan.

Iluzija je, če kdo misli, da se edino s skrajšanjem delovnega časa na delovnih mestih s posebnimi pogoji in v delu na več izmenah dobijo vsi odgovori.

Ravno zato je to neodoljiva zahteva časa in pogojev, v katerih živimo in ustvarjamo. Ohraniti moramo ljudi. Delo jim moramo olepšati, ravno tako življenje. (Podaljšati delovno dobo), povečati maksimalno produktivnost, zaposliti preko 100.000 (samo v SR Srbiji) mladih, »črne poklice« narediti privlačnejše, pustiti več časa za druge aktivnosti. To so dejstva, ki v tej obliki zaštite na delu dajejo izredno pomembnost skrajšanju delavnika.

Naloga je brez dvoma delikatna in zapletena. Vsaka improvizacija in brezglavost jo lahko kompromitira in deformira. Tak pristop se ne sme dovoliti. S tem se odpira široko polje dela za vse strokovnjake v delovni organizaciji in izven nje. Resnost, studioznost in analitičnost morajo imeti osnovno opredelitev v realizaciji odločitve o skrajšanju delovnega časa. Sindikat in inspekcija dela se pripravljata, da v tem procesu dasta vso podporo in neposredno pomoč.

Poleg tega se kmalu pričakujejo enotni kriteriji za oceno mesta s posebnimi zahtevami dela. Na takih delih se v državi nahaja okoli 1.500.000 ljudi. Na koncu naj za trenutek pozabimo na humane vidike tega podjetja. V ospredju so ekonomski vidiki. Ni bojazni, morajo afirmirati celotno akcijo, organizirano v interesu življenjskega standarda delovnih ljudi. Brez tega ta akcija nima večje opravičljivosti.

Po: Zaštita rada,
broj 286
Tomlje Janez

Sklepi I. seje izvršnega odbora pri konferenci OO ZS Železarne Štore

V petek, 9. februarja 1984, se je na svoji prvi seji sestal novoizvoljeni izvršni odbor pri konferenci OO ZS Železarne Štore. Sestanku so prisostvovali tudi predsedniki komisij pri konferenci OO ZS Železarne Štore.

Osrednja točka dnevnega reda je bila namenjena izdelavi programa dela za naslednje obdobje oz. leto 1984. V zvezi s tem je izvršni odbor predlagal, da se osnovne organizacije sindikata TOZD/DS s programom seznanijo, o njem razpravljajo in svoje lastne programe v skladu s tem tudi dopolnijo oz. uskladijo.

Komisije pri konferenci OO ZS Železarne Štore je izvršni odbor zadolžil, da se takoj sestanijo in v skladu s sprejetimi poročili, gradivi in razpravo na programsko volilni konferenci izdelajo lastne programe dela, jih finančno ovrednotijo in posredujejo izvršnemu odboru.

Izvršni odbor je zadolžil predsednika in oba podpredsednika, da kot predsedstvo (kolektivno delovno telo) pripravljajo potrebna gradiva za seje, skrbijo za izvrševanje sprejetih nalog iz programa konference in sklepov izvršnega odbora. V zadnjih hitrih odločitvah se predsedstvo zadolži, da izoblikuje stališče, katerega mora naknadno posredovati na izvršni odbor.

Tajnik DPO je bil zadolžen, da kontrolira in izvaja izvrševanje sklepov finančnega poslovanja na osnovi sklepov komisij in izvršnega odbora oz. poslovnika o delu konference.

Opredeljena je bila tudi analiza izvedenih občnih zborov v posameznih osnovnih organizacijah sindikata, kjer je bilo ugotovljeno, da so bili le-ti uspešno izvedeni, tako v kvalitativnem smislu kot tudi po udeležbi in so dosegli svoj namen. Problem je bil v TOZD jeklarna, kjer je nekaj delavcev zapustilo občni zbor, in v TOZD traktorji, in sicer v tem, da niso bili prisotni delegati služb, ki so se priključile TOZD. Izvršni odbor je glede tega predlagal, da izvršna odbora OO ZS TOZD jeklarna in TOZD tovarna traktorjev na svojih sejah navedene primere obravnavata, objektivno ocenita in v zvezi s tem sprejmeta ustrezne sklepe za nadaljnje boljše delo.

Zaradi boljše koordinacije in usklajenosti delovanja je izvršni odbor zadolžil svoje člane za pokrivanje osnovnih organizacij sindikata. Zadolženi člani so se dolžni aktivno vključevati v delo osnovnih organizacij sindikata, se udeleževati njihovih sestankov in pri tem nuditi vso pomoč.

Posamezni člani izvršnega odbora so zadolženi za naslednje osnovne organizacije sindikata:

Potrata Florjan, TOZD valjarna I

Tomažin Dominik, TOZD jeklarna, DS za komercialne posle

Boršič Jože, TOZD vzdrževanje, DS priprava proizvodnje

Fidler Vinko, TOZD mehanska obdelava, TOZD jeklovlek,

Košena Rudi TOZD traktorji, TOZD livarna I

Kragelj Ivan, TOZD livarna II, DS za kadre in splošne zadeve

Lišanin Bronja, DS za finančno računovodske posle, TOZD transport

Antlejš Franc, TOZD GKSG, TOZD plavž

Dvoršak Slavko, TOZD energetika, DS za ekonomiko in organizacijo

Kocman Vojko, TOZD kontrola kakovosti, DS za investicije in razvoj

Gabršček Katja, TOZD valjarna II in TOZD družbena prehrana.

Prav tako so bili posamezni člani izvršnega odbora zadolženi za pokrivanje ostalih organov na ravni delovne organizacije, kot npr. delavski svet delovne organizacije, za komisije pri delavskem svetu delovne organizacije, konference delegacij SIS in Zbora združenega dela, itd.

Za podpisnike prenosnih nalogov SDK so bili imenovani naslednji: Potrata Florjan, Tomažin Dominik, Boršič Jože, Kocman Vojko in Motoh Anton.

Z ozirom na to, da so zagotovljena osnovna sredstva v višini 3.000.000,- din namenjena za pričetek delovanja blagajne vzajemne pomoči, je bil sprejet naslednji sklep:

Obstoječa komisija, ki je dosedaj pripravljala potrebne akte in vodila usklajevanje po razpravi, je dolžna takoj pristopiti k pripravi vseh potrebnih aktivnosti za dokončno sprejemanje aktov.

Ker se je z zagotovitvijo sredstev bistveno menjala možnost koriščenja sredstev za vzajemno pomoč, je potrebno obstoječi osnutek pravilnika dopolniti v tem smislu, da bo dana možnost koriščenja sredstev za bistveno večje število zaposlenih, oziroma da se v nekaj letih omogoči koriščenje vzajemnih sredstev vsem zaposlenim za koriščenje določenih potreb, kot npr. letovanja, nabava kurjave, jezenski nakupi, itd.

Izvršni odbor je podprl predlagane usmeritve strokovne službe glede izvajanja delovnega časa in jih predlagal delavskemu svetu delovne organizacije v potrditev.

Ivršni odbor se je seznanil z osnutkom programa samoupravnega sklada za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane v bčini Celje, ga podprl s tem, da so strokovne službe dolžne ob zaključku leta posredovati poročilo, kako so se sredstva koristila.

Komisija za izobraževanje in informiranje pri konferenci OO ZS Železarne Štore je pripravila program seminarja oz. posveta s predsedniki osnovnih organizacij sindikata TOZD/DS. Izvršni odbor je program potrdil in sklenil, da se posvet opravi predvidoma 18. 2. 1984.

Motoh Anton

Program dela sprejet na programsko volilni konferenci OO ZS Železarne Štore za leto 1984

1. Uresničevanje vseh nalog, ki smo jih sprejeli z Gospodarskim načrtom za leto 1984.

Nosilec: IO konf. OO ZS ŽS, IO OO ZS TOZD/DS.

Rok: stalna naloga.

2. Vključevanje v vse akcije in podpiranje vseh prizadevanj, ki bodo izhajala iz dolgoročne ekonomske gospodarske stabilizacije, katere rezultat mora biti izboljšanje osebnega in družbenega standarda in nemoten razvoj DO.

Nosilec: IO konf. OO ZS ŽS, IO OO ZS TOZD/DS.

Rok: stalna naloga.

3. Spremljanje, analiziranje, dajanje pobud in ukrepanje v zvezi z doseganjem finančnih in poslovnih rezultatov.

Nosilec: IO konf. OO ZS ŽS, IO OO ZS TOZD/DS.

Rok: tekoče mesečno, kvartalno.

4. Nadaljevati aktivnosti akcije sprejemanja sprememb samoupravnih aktov na področju nagrajevanja, katere so bile zastavljene v letu 1983 (iz gradiva konf. OO ZS, stran 6, točka 1-5) s poudarkom, da se dejansko boljše nagradi delo, ki pri naša rezultate tako pri fizičnem in umskem delu. Osební dohodek mora biti vezan na rezultat in uspešnost dela posameznikov in skupin.

Nosilec: strokovna služba DS za kadre, komisija za nagrajevanje pri DS DO in komisija za spremljanje OD pri IO konf. OO ZS ŽS.

Rok: marec 1984.

5. Zagotovitev politične podpore vsem prizadevanjem na področju izpeljave prve in druge faze reorganizacije in tehničnih sprememb, ki morajo vplivati na zmanjšanje stroškov, izboljšanje dela in poslovanja, socialne varnosti, dviga delovnega in osebnega standarda in druge kvalitete.

Nosilec: IO konf. OO ZS ŽS, IO OO ZS TOZD/DS, sindikalne delovne skupine.

Rok: stalna naloga.

6. Aktivno vplivanje na izboljšanje samoupravnega in delegatskega sistema. Za izboljšanje delovanja se morajo v TOZD in delovnih skupnostih vključiti vse družbeno-politične organizacije in vodstva. Strokovne službe morajo pripraviti na gradiva ustrezna strokovna stališča po področjih, katera morajo posredovati delegacijam.

Nosilec: strokovne službe, vodstva TOZD/DS, IO OO ZS TOZD/DS, IO konf. OO ZS ŽS.

Rok: stalna naloga.

7. Izboljšanje informiranja, predvsem na hitrejših povratnih informacijah, preprečevanje dezinformacij, posluževanje predinformacij za animiranje zaposlenih glede nalog ali drugih akcij, ki so lahko delovnega, političnega ali samoupravnega značaja, izboljšanje informiranja z večjim posluževanjem živega stika z delovnimi skupinami.

Povečati informiranje o delovanju osnovnih organizacij zveze sindikatov TOZD/DS oz. vseh problemih in delu, ki je pomembno za delavce, preko naše komisije informiranje oz. naših občil (Železar, Informator).

Nosilec: komisija za izobraževanje in informiranje pri konf. OO ZS, vodstva TOZD/DS, IO OO ZS TOZD/DS.

Rok: stalna naloga.

8. Izobraževanje in usposabljanje – izdelati program za sindikalno in samoupravno izobraževanje.

Nosilec: komisija za izobraževanje in informiranje pri konf. OO ZS ŽS, strokovna služba za izobraževanje.

Rok: februar 1984.

9. Inovacijska dejavnost – spodbujanje inovacijske dejavnosti na področju urejanja družbeno-ekonomskih pogojev inventivne dejavnosti. Iskanje novih oblik in modelov organizirane skupinske inventivne dejavnosti. Obveza vseh vodstvenih in strokovnih struktur je, da neposredno in posredno sodelujejo in vplivajo na množično inventivno dejavnost.

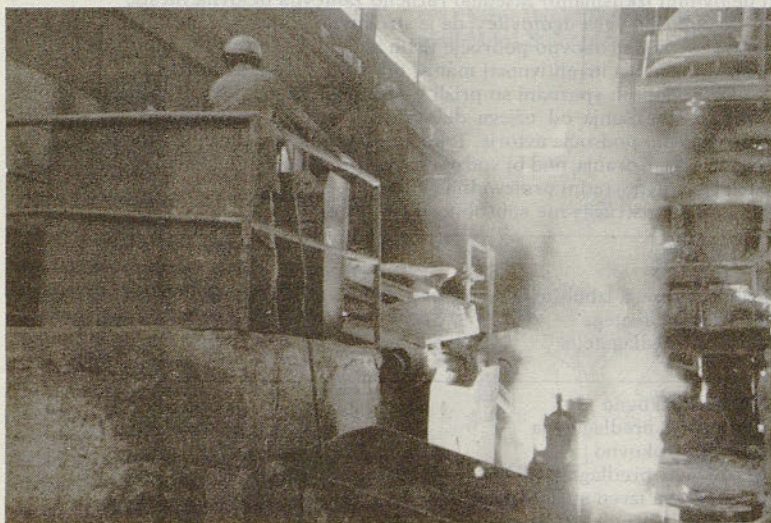
Nosilec: vodstva TOZD/DS, IO OO ZS TOZD/DS.

Rok: stalna naloga.

10. Na področju družbenega standarda izpeljati naloge, ki so bile potrjene na konferenci OO ZS ŽS na področju stanovanjske problematike, počitniških domov, samskih domov, bifejev – jedilnic, družbene prehrane, rekreacije in kulture.

Nosilec: komisija za družbeni standard, komisija za rekreacijo, komisija za kulturo, komisija za socialno-zdravstveno in invalidsko varstvo, strokovna služba DS za kadre, KPO.

Rok: takoj pristopiti k določenim izvajanjem.

Izliv iz elektropeči (foto Ščurek DLT)

Nova pridobitev

NOVA PLINSKA PEČ ZA TERMIČNO OBDELAVO

V Livarni strojne litine je bilo zadnjih 10 let ozko grlo termična obdelava ulitkov.

S prestrukturiranjem proizvodnega programa se je potreba po dodatnih žarilnih kapacitetah še povečala.

Domači strokovnjaki so v okviru SMELT projektirali avtomatično komorno plinsko žarilno peč v sledečih koristnih izmerah: 1300 × 5500 × 1300. Teža vložka za žarenje je od 5000 kg do 15.000 kg. Teža je odvisna od volumna in kosovne teže ulitkov.

Peč je izdelalo in postavilo podjetje Stroj, Radlje.

Aparatura v komandni omari je v celoti iz uvoza. Gorilci Q-150 in elektro-magnetni ventili pa so domači.

Vso regulacijo so izvršili in zvezali sodelavci iz merilne službe. Pri teh delih so sodelovali: Jugovar Bojan, Korošec Zvone, Vengust Dušan, Plazar Zdenko in Blaznik Niko.

Vložek ogreva 10 gorilcev. Peč je razdeljena na dve coni. V vsaki coni gori po pet gorilcev izmenično. Po potrebi gori vseh deset. Območje ogrevanja je 75 °C/h.

Peč obratuje od 23. 11. 1983. Prvi vložek je bil konti material NL 42 okoli 8.000 kg. Na izmeni je bil žarilec tov. Povalej Alojz, ki je pač prvi zakuril.

Pri obratovanju so se pokazale nekatere hibe, od katerih naj omenimo le elektro magnetne ventile. Ti radi pregorijo ali pa se utrga jedro. Potrebno jih bo nadomestiti z uvoženimi.

Tečaj za posluževalce nove žarilne peči smo organizirali 18. 11. 1983. K tečaju smo pritegnili tudi delovodje iz čistilnice, da so spoznali peči. Tečaj so vodili ing. Žohar Drago, Godicelj Ivan, Jazbinšek Janko in sodelavci iz merilne službe.

S pečjo, ki smo jo postavili v Livarni strojne litine, bo tako odpadlo iskanje uslug za termično obdelavo v drugih delovnih organizacijah.

Tomlje Janez

Faktorji ustvaritvene sposobnosti pri določanju posebnega plačila za inovacijo

Uvodoma moramo izhajati iz razmejitve med delovno dolžnostjo in inventivnostjo. Delovna dolžnost je okvirno opredeljena z opisom del in nalog, vsakodnevne naloge pa se opravljajo po organizacijah oz. tehnoloških predpisih ali pa po neposrednem nalogu nadrejenega, ki mora tudi definirati postopek in cilje, ki naj jih delavec pri delu doseže.

Ostale aktivnosti, ki pozitivno vplivajo na gospodarjenje delovne organizacije, pa lahko obravnavamo kot inventivnost. Inventivnost avtorja je lahko večja ali manjša glede na faktor ustvaritvene sposobnosti, kar se odraža tudi na posebnem izplačilu avtorju inovacije. Večjo inventivnost avtorja tudi bolje nagradimo.

Faktor ustvaritvene sposobnosti, ki je merilo inventivnosti, je kombinacija stopnje novosti predlagane rešitve in odmika področja izboljšanja od ožjega delovnega področja.

Stopnja novosti in bistvu označuje izvirnost predlogov in sega od uvajanja že znanih postopkov oz. delovnih sredstev do rešitev, ki imajo pogoje za pridobitev patenta. Smisel določanja stopnje je v tem, da bolje nagradimo izvirnejši predlog.

Po drugi strani pa stopnji 1 in 2 pomenijo ustvarjalno prenašanje tujega znanja v lastno delovno organizacijo, 3 in 4 pa osvajanje lastnega znanja (know-how) in patenta, ki imata za delovno organizacijo tudi tržni pomen zaradi možne prodaje pravic drugi delovni organizaciji.

Z odklikom področja izboljšanja od ožjega delovnega področja predlagatelja merimo napore avtorja pri inventivnem delu. Inovacija v okviru ožjega strokovnega področja zahteva manj naporov kot tista izven strokovnega področja in je temu ustrezno manj nagrajena.

Strokovno področje avtorja ne pomeni samo njegove formalne izobrazbe, pač pa tudi znanja in veščine, ki jih zahteva njegovo delovno mesto. To je potrebno predvsem zaradi obstoječih razlik med dejansko in zahtevano izobrazbo, pa tudi zaradi tega, ker delavci z isto stopnjo izobrazbe (vendar z različnimi sposobnostmi in delovnimi izkušnjami) zasedajo različno zahtevna delovna mesta.

Na splošno velja ugotovitev, da je strokovno področje zaposlenih z več izobrazbo širše kot strokovno področje tistih z manj. Tako so tudi napor delavcev z več izobrazbo pri inventivnosti manjši od tistih z manj izobrazbe.

Do podobnih spoznanj so prišli v Železarni Ravne, kjer je namesto odmika področja izboljšanja od ožjega delovnega področja predlagatelja uporabljeno samo delovno področje avtorja. Tako spadajo pod a) delavci iz razvoja, projektiranja in organiziranja, pod b) vodstveni delavci in koordinatorji in pod c) izvajalci – delavci v neposredni proizvodnji.

Faktorji ustvaritvene sposobnosti (29. člen)

Odmik področja izboljšanja od ožjega delovnega področja predlagatelja	Stopnja novosti	Že znano	Izboljšava z znanimi rešitvami	Izboljšava z izvirnimi rešitvami	Popolnoma novo
a) Ožje strokovno področje predlagatelja		0,3	0,5	0,8	1,0
b) Širše strokovno področje predlagatelja		0,4	0,6	0,9	1,1
c) Izboljšava izven strokovnega področja predlagatelja		0,5	0,7	1,0	1,2

S faktorjem ustvaritvene sposobnosti se pomnoži znesek, ki pripada avtorju po lestvici posebnih plačil.

Na primer: Za inovacijo, ki daje prihranek 50 starih milijonov na leto, pripada avtorju nekaj manj kot 5 starih milijonov. Ker pa je rešitev drugod že poznana in spada v avtorjevo ožje strokovno področje, moramo plačilo (5 starih milijonov) pomnožiti s faktorjem ustvaritvene sposobnosti, ki v tem primeru znaša 0,5. Dejansko je avtorju izplačano le 2,5 starih milijonov.

Služba za inovacije

Srečanje vzdrževalcev Železarne Štore

Kako hitro lahko mineta dve leti prav gotovo najbolje vedo naši vzdrževalci, saj je od prejšnjega srečanja pa do zadnjega, ki je bilo 10. februarja minilo prav toliko časa. In v dveh letih pridejo novi sodelavci, nekateri gredo, večina pa jih ostane in dela ter živi dalje s tovarno, s stroji in sodelavci. Res je Tozd Vzdrževanje tista celica, brez katere si skorajda ne moremo predstavljati normalnega poteka dela, saj morajo biti pripravljeni vedno in ob vsakem času, ko kje okvare ustavijo proizvodni proces in neprestano morajo bdeti nad celotnim delovnim dogajanjem v naši Železarni. Mnogo je naših vzdrževalcev in njihovo delo je zelo odgovorno. Kljub temu pa se dobro zavedajo, da samo z delom in odgovornostmi ne morejo ohraniti tako dobrih odnosov med sabo kot so. Prav dobro poznajo že star rimski izrek: »Dajmo človeku kruha in iger«, kar se kaže v njihovih dejavnostih, ne samo na delovnih mestih.

10. februarja so organizirali srečanje sodelavcev. Cele tri mesece so se trudili in delali, da so pripravili uro in pol trajajoč kulturno-zabavni program, v katerem je prav vsak od 200 udeležencev našel nekaj zase.

Po uvodnem pozdravu in avizu so se na odru zvrstili naši električarji, ključavničarji, mehaniki, skratka vzdrževalci vseh profilov, ki jih sicer poznamo v delovnih oblekah in z orodjem v rokah. Tokrat pa so namesto orodja prišli v roke instrumente, iz katerih so izvajali in nam podajali prelepe melodije. Toda to še ni vse. Tudi z igro so se nam predstavili, saj so izvedli kar dve kratki igri, ki sta vse prisotne navdušili tako, da se je smeh razlegal še dolgo po tem. Vrhunec večera pa je bil prav gotovo nastop moškega pevskega zbora TOZD Vzdrževanje, pod vodstvom prof. Franca Zupanca. Zbor je namreč na zelo kvalitetni ravni odpel štiri pesmi in vsak ljubitelj zborovskega petja, pa tudi vsi ostali, so lahko ostrmeli in dali priznanje našim vzdrževalcem za doseženo kulturno kvaliteto.

Da so vzdrževalci zelo kultivirana temeljna organizacija, so dokazali tudi s tem, ko so dali slovenskemu kulturnemu prazniku tudi primerno obeležje, saj so prav v ta namen povabili k sodelovanju Amatersko gledališče »Železar«, katerega predstavnica je interpretirala Prešernovega »Povodnega moža«.

Nihče torej ni mogel reči, da je v programu kaj manjkalo. Nasprotno – bilo je vsega dovolj in vse kar smo lahko slišali in videli, je na nas pustilo prijetne in lepe vtise, katere bomo nosili v sebi vse do naslednjega srečanja.

Večer se je nadaljeval ob dobri hrani in pijači, ob prešernih razgovorih med sodelavci in veselem razpoloženju, katerega ni moglo skaliti prav ničesar. Da pa bi srečanje bilo še bolj pestro in živahno ter da bi se prijateljske vezi še bolj okrepile in poglobile, so vzdrževalci igrali in plesali skoraj brez prestanka. Menjavali so se na odru kar drug za drugim in igrali tako živahne in poskočne, pa tudi nežne in romantične melodije, da ti noge kar niso dale miru in brez oklevanja je bilo plešišče ves čas polno in razigrano.

Poskrbeli so tudi za karikirano predstavitev nekaterih najbolj aktualnih dogodkov, katere je domiselno predstavil njihov humorist. Prav tako je vse prisotne odlično zabavala glasbena kronika TOZD Vzdrževanje, ki je opisovala delo, dogajanje in sodelavce na delovnih mestih.

Vedro in prešerno razpoloženje, lepa pesem in radostni vzkliki vzdrževalcev in njihovih najdražjih se je nadaljevalo do poznih ur in kar malce zadržano smo odhajali domov, saj bi gotovo marsikdo še rad ostal.

Za tak prijeten, lep in poln večer si organizacijski odbor in vsi izvajalci prav gotovo zaslužijo maksimalno pohvalo, saj niti približno ni enostavno ali preprosto pripraviti tako kvaliteten program. Mnogo svojega prostega časa, dela in truda so vložili v to, da smo se lahko zabavali, sprostiti in poveseleli. In dejstvo, da so vzdrževalci edina temeljna organizacija, ki je sposobna pripraviti tak večer je tem bolj razveseljivo in naj bo hkrati vzgled ter spodbuda drugim TOZD in DS.

Lada CMOK

Srečanje vzdrževalcev

Sindikalni posvet

V soboto, dne 18. 2. 1984 je komisija za izobraževanje in informiranje pri Konferenci sindikata organizirala posvetovanje za predsednike izvršnih odborov osnovnih organizacij in predsednike komisij pri Konferenci sindikata posvet na katerem so se seznanili z aktualno problematiko tako v sindikalni organizaciji kot tudi delovni organizaciji. Najprej so bili obravnavani zadnji sklepi izvršnega odbora pri Konferenci sindikata. Pri tem je bilo največ pozornosti posvečeno vprašanju nagajevanja in delovanja blagajne vzajemne pomoči. Glede nagajevanja je bilo poudarjeno, da je potrebno to spreminjati predvsem tam, kjer je to zares potrebno in sicer po principih, kot jih določa obstoječi sistem nagajevanja. Glede blagajne vzajemne pomoči pa je bilo poudarjeno, da naj se priprave za ustanovitev blagajne vzajemne pomoči pospešijo, saj so na razpolago sredstva, ki jih je v obliki posojila prispevala delovna organizacija iz sklada skupne porabe v višini 300 starih milijonov, kar naj bi predstavljalo začetni kapital za delovanje blagajne vzajemne pomoči. V blagajno vzajemne pomoči je potrebno zaradi tega vključiti vse delavce, saj so vsi tudi prispevali začetna sredstva.

V nadaljevanju je tov. Straus predstavil koncept reorganizacije delovne organizacije. Prisotni so bili predvsem kritični v tem smislu, da pri reorganizacijah ne obstajajo neke dolgoročne usmeritve o tem kaj pravzaprav hočemo.

Tov. Burnik je potem predstavil gospodarjenje v preteklem letu in poudaril, da smo s preteklim letom in začetkom letošnjega leta kar se osnovnih rezultatov tiče lahko zadovoljni. Vendar nas v prihodnje ne čaka preveč rožnata situacija, saj se gospodarski položaj v Jugoslaviji še zaostruje. V gospodarskem sistemu so prisotne tudi mnoge sistemske nelogičnosti, ki vplivajo na naše gospodarjenje. Kljub vsemu naj bi bil naš osnovni cilj takšen kot dosedaj t.j. obdržati nivo proizvodnje in s tem zagotoviti pogoje za večje osebne dohodke in preprečitev strmega padca realnega standarda.

Tov. Koševa je prisotne seznanila z zaključnim računom za katerega je značilno, da so finančni rezultati sicer ugodni, vendar visoka stopnja inflacije (približno 60 %) jih v veliki meri zmanjšuje. Opozorila je tudi na večanje problema likvidnosti v Jugoslaviji, ki ima tudi posledice za nas saj kljub temu, da za sedaj še likvidno posluje, pa nas nepokriti dolgovi naših kupcev in visoke zaloge vodijo v probleme nelikvidnosti. Na podlagi vsega tega je bilo na posvetu sprejeto stališče v zvezi z obravnavo zaključnega računa, da se le-te lotimo z vso resnostjo.

Ocenjujemo, da je bil posvet koristen, saj so prisotni izvedeli precej stvari, ki jih bodo potrebovali pri svojem delu v organih sindikata.

P. O.

Padec brez zastoja

V sredini oktobra 1983 je Zdravko Čirić, predsednik delegacije SR Hrvatske v svetu republik in pokrajin skupščine SFRJ, sklicujoč se na raziskovanje v SR Hrvatski, povedal, da je realni zaslužek delavcev na nivoju iz 1965. leta. Mesečna inflacija, ki se giblje med 7 in 8 %, bi morala do konca leta življenjski standard vrniti še pol desetletja nazaj v leto 1960.

Poznavalci razmer v zveznem sindikalnem svetu se ne strinjajo z ocenitvijo za eno ali dve leti. Dušan Škrebčić, predsednik CK ZK Srbije, je izjavil, kako bo povprečni osebni dohodek do konca leta padel na 100 dolarjev. Če samo pogledamo tečajno listo, lahko ugotovimo brez te izjave zvezne vlade, kako pada vrednost domače valute, pri tem pa smo 1983. leto končali še z nižjimi osebnimi dohodki od predvidenih.

Listo porasta življenjskih stroškov v zadnjih 25 letih predstavlja skala, ki neprestano rahlo pada. Dvakrat 1965. in 1979. leta, predstavlja veliki dvig. Prvič, z znano gospodarsko reformo so življenjski stroški porastli glede na predhodnje leto za 34,6 %; naslednje leto je bil porast nekoliko nižji – 22,8 %, potem znatno manjši, vse v mejah tolerance. Drugi veliki skok je bil napovedan za leto 1979 s porastom življenjskih stroškov za 20,4 %; naslednje leto je ta že znašal 30,3 %, 1981. leta celo 40 %, v minulem letu pa 31,7 %.

Za 11 mesecev letošnjega leta se predvideva, da bo indeks življenjskih stroškov narasel za 139,1 %, kar pomeni, da bo še z zadnjim mesecem življenje dražje z ozirom na leto 1982 za več kot 40 %.

Po tem izračunu so življenjski stroški od leta 1970 do 1982 porasli za več kot 10-krat. To je evidentirano in za drsenje ni uspešnega zdravila, pomeni pa upadanje realnega čistega dohodka. Minulo leto so realni osebni dohodki veljali

enako kot v letu 1971, toda v avgustu so z ozirom na isti mesec 1982 zmanjšani za 10 %.

Statistika ocenjuje naš standard skozi cene 400 proizvodov in uslug, kar je povprečje razvitih dežel. Tomislav Kurta, načelnik oddelka cen v Statističnem zavodu Srbije, zatrjuje, da je to 85 % porabe enega gospodinjstva. Izvzeto je blago posebne kvalitete, iz butikov in razprodaj; situacija se spremlja samo na mestih, kjer je povečan promet. Kurta poudarja, da je pred nami še eno zvišanje cen, predvsem v prehrani, ker je potekla sezona relativno cenjenih poljedelskih pridelkov.

V skladu z anketo zagrebškega Centra za raziskavo marketinga se smatra, da v 44 % jugoslovanskih gospodinjstev dohodki ne pokrijejo življenjskih stroškov, v 40 % gospodinjstev ti zadostujejo, 16 % gospodinjstev pa izjavlja, da z osebnim dohodkom ne morejo pokriti življenjskih stroškov.

Če pogledamo cene, inflacijo, je jasno, da vse drvi navzdol, kljub velikim analitičnim raziskovanjem in avtoritativnim izjavam na koncu minulega leta, da bo inflacija samo 20 %. Ta številka je že podvojena. Zavedujoč se zgrešenosti o napovedani inflaciji, ki se v našem primeru ponavlja vsako leto, so v Zveznem zavodu letos trdno odločili, da ne dajo nobenih zanesljivih informacij novinarjem, preden svoje dobro pretehtane ocene ne posredujejo agenciji Tanjug. Realno je, da se tudi za 1984. leto pričakuje visoka inflacija, naval novih cen in še tanjše kuverte zaposlenih. Čudež posebne vrste se lahko zgodi samo, če bi se povečala proizvodnja. Že leta zvezni planerji ne morejo objaviti podatkov, da je krenila proizvodnja z mrtve točke in da je povečana. V zadnjih treh letih so realni osebni dohodki padli za 15 %, toliko bodo padli tudi v letošnjem letu. V takšni situaciji smo zato,

ker je v večini delovnih organizacij možno zapaziti zmanjšanje interesa do dela. Padec standarda se je začel pred štirimi leti. Glavni krivci so investicije, in to tiste zgrešene in neizkoriščene. Dočim je bila od 1960. do 1970. leta vsaka peta investicija zgrešena, je od 1970. leta do danes zgrešena vsaka druga investicija. Gospodarstvo države, ki je na 36. mestu v svetu po narodnem dohodku in na 102. po osebni porabi, ne more zdržati tega, da je peta v svetu po gradnji raznovrstnih tovarn.

Dr. Branislav Sefer je za okroglo mizo Marksističnega centra osnovnih organizacij ZK v organih federacije pred dnevi v Beogradu poročal, da so se morale o prevelikem vlaganju s skromno rastjo proizvodnje razpršiti, ko je bilo potrebno, da se vračajo tudi krediti. Za toliko, kolikor se je vračalo, se je moralo manj porabiti doma. Ustvarjena je ogromna količina denarja brez blagovnega kritja.

»Pričeli smo se privajati, da smo lahko brez tega ali onega«, je rekel dr. Sefer, »niti eno normalno gospodarstvo ne more brez svojih potreb. Potreben je popoln asortiment blaga in uslug, toda denarna merila določajo, koliko kdo lahko ima. V želji, da se čimprej razvijemo, nismo spoštovali določene ekonomske zakonitosti. Trenutno se veliko obračamo na socialno politiko, toda ta nima ključa za rešitev ekonomskih spodrslijav. Zgrešena tovarna je spodrslijav ekonomske politike in tu ni prostora za nobeno lažno solidarnost. Zaposlovanje itak ni organizirano na ekonomski osnovi.«

Na istem sestanku je Dušan Dinkić, svetnik v Zveznem izvršnem svetu, uničil dolgo podpirano iluzijo, da osebni dohodki hitreje rastejo od proizvodnih. Od začetka osmega desetletja so osebni dohodki rastli hitreje samo v letih 1974, 1976 in 1978.

Hitro padanje realnih osebnih dohodkov v zadnjih štirih letih je presenetilo tudi same planerje ekonomske stabilizacije, ki so se po dogovoru s tujimi kreditorji zavzemali za določen padec standarda. Za veliko Jugoslovancev je bila iz takšne situacije edina rešitev, da si poiščejo postranski zaslužek. V zveznem sindikatu smatrajo, da se polovica zaposlenih znajde na razne načine, da bi povečali svoj dohodek; vprašanje je samo, do kdaj bo to vse skupaj šlo.

Težka materialna situacija je ogrozila predvsem delavce v mestih, ki živijo izključno od osebnih dohodkov. Realni osebni dohodek zaposlenega delavca ni večji kot v letu 1961.

Imeli smo ekstenziven razvoj z visokim indeksom zaposlovanja in nizko produktivnostjo. Manjkal je dolgoročni koncept skupne razvojne politike, vsak je vodil samo račun o kratkoročnem interesu republike. Število študentov in številno zdravnikov je bilo iznad naših možnosti. V taki situaciji je prišla do izraza iznajdljivost posameznikov. V času od 1971. do 1981. leta se je okoli 600 milijard novih dinarjev družbenega denarja legalno prelilo v privatne žepke ali pa vložilo v trajna potrošniška premoženja. Danes okoli dve tretjini delavcev prejema osebni dohodek izpod povprečja. Kar se tiče nezaposlenih, jih je 850 tisoč. Polovica teh ima honorarno zaposlitev. Težka gospodarska situacija je prišla prav edino ljudem, ki imajo velike vsote dežarja, posebno deviz; kljub dinarskim obrestim, katere so manjše od rasta inflacije, se povečuje glavica. Z denarjem se lahko zagotovijo razne vrste rent in bogato življenje. V odnosu na to se ugotavlja, da vsem ne gre tako slabo. To bi vsekakor lahko potrdil vsak od 8000 jugoslovanskih milijarderjev.

R A S T življenjskih stroškov v odstotkih

1960.	9,7
1961.	8,1
1962.	10,3
1963.	5,5
1964.	11,6
1965.	34,6
1966.	22,8
1967.	6,9
1968.	5,0
1969.	8,0
1970.	10,6
1971.	15,6
1972.	16,6
1973.	19,7
1974.	21,0
1975.	24,4
1976.	11,6
1977.	15,0
1978.	14,3
1979.	20,4
1980.	30,3
1981.	40,7
1982.	31,7
1983.	40,0

Za povprečni osebni dohodek se je v letu 1953 lahko kupilo 294 kg kruha, v 1963. letu – 368 kg kruha, v 1973. letu – 739 kg kruha in v 1983. letu – 528 kg kruha.

Po ilustrovani politiki z dne 20. 12. 1983, avtor članka Ognjen Janevski, priredil Miloš Stanojević.)

Stoli izključno v tujino

Iz dela OO sindikata

Na programsko-volilni konferenci sindikata Železarne Store v januarju je bila poleg ostalih organov, ki bodo »pomagali« pri delu izvršilnemu odboru OO ZS DO, izvoljena komisija za izobraževanje in informiranje v sestavi: **Ing. Pišek (TT), Ana Tomažin in Oto Pungartnik (kadri), Dragan Simović (liv. II) in Jože Kragelj (EO)**. Torišče njegovega dela je lahko razvidno že iz njegovega naslova, prvi stik s sodelavci pa želimo doseči prav s pomočjo tega članka.

Na osnovi svojega programa dela, ki ga je komisija že izdelala, bo izobraževanje sindikalnih in samoupravnih kadrov potekalo po že ustaljenih »kolesnicah« kot v prejšnjem mandatu. Manjšo ali večjo spremembo pa bo komisija skušala doseči v zvezi z informiranjem. O tem so se člani pogovarjali in sprejeli nekatere sklepe že na svoji prvi seji, takoj po sindikalni konferenci. Povezanost sindikalnih in drugih informacij iz življenja delavcev kolektiva Železarne Store bo komisija skušala zagotoviti preko svojih poverjenikov, članov izvršilnih odborov TOZD in DS. Prejšnja oblika pošiljanja zapisnikov s

sej IO zadolženim informatorjem se zaradi »suhoparnosti« zapisnikov ni obnesla. Prav zato so velikokrat strani ŽELEZARJA ostajale prazne, ko je šlo za sindikalne novice. Spremembo takega stanja načrtuje torej delovni program naše komisije.

Vemo, da se v organih sindikata in samouprave v naši tovarni mnogo dogaja, krešejo se mnjenja, dobre ideje, zaradi anonimnosti zaostajajo v ozadju. **Dajmo prostor zdravi polemiki, molčečnost ničesar ne spreminja, mirno stanje duhov učinkuje utrujajoče!**

Naše informacije naj v bodoče postanejo spodbuda in izziv, obogatimo z njimi naše tovarniško glasilo, saj za to ni potrebno biti literat. Člani naše komisije (imena so navedena v uvodu članka) so vsem delavcem DO ŽS na razpolago kadarkoli in kjerkoli, če bo potrebna pomoč pri opisu dogodka, ideje, informacije. Pokličite nas v naše delovne sredine, radi se bomo odzvali, ali pa sodelujte kar neposredno pri vsebinski obogatitvi predvsem ŽELEZARJA s sindikalnimi informacijami!

KOMISIJA

Revija pevskih zborov v Štorah

Z obilico raznih prireditev oziroma proslav je Celje letos bogato in kvalitetno slavilo slovenski kulturni praznik. V programu prireditev nam je ZKO Celje ponudila izvedbo tretje revije pevskih zborov, ki delujejo v OZD občine Celje, podprto s stališčem Občinskega sindikalnega sveta. Že na začetku je treba povedati, da sta obe omenjeni organizaciji prevzeli tudi vse finančne stroške, ki so nastali ob tej prireditvi. Ker smo v preteklosti že izvedli dve reviji, smo radi prevzeli tudi organizacijo tretje. Prepričani smo bili, da bodo imeli pevski zbori, ki bodo prišli na revijo, kvaliteten pevski program, s katerim bomo dostojno slavili naš kulturni praznik in ime našega največjega slovenskega pesnika, dr. Franceta Prešerna, ki je napisal med drugimi »ŽELJE RODILE SO PREHREPENEČE, DA S TVOJIM MOJE BI IME SLOVELO, DOMAČE PESMI MILO SE GLASEČE«.

Revija je bila v kulturnem domu v Štorah v petek, 10. februarja, in to ob skoraj polni dvorani. Na začetku je pozdravil vse pevce in občinstvo predsednik Občinskega sindikalnega sveta Celje, ki je z dokaj spodbudnimi besedami dejal, da se bo sindikat kljub težki gospodarski situaciji vedno zavzemal za kulturne dejavnosti – aktivnosti, ki jih izvajajo delavci po OZD, da ne bodo stagnirale, temveč da bodo v svojem delu še napredovale. Nato se je pričel program, v katerem so letos nastopili: moški pevski zbor LIBELA, Celje pod vodstvom zborovodje Knez Iva, mešani pevski zbor ŽELEZAR, Store pod vodstvom zborovodkinje Jurkovnik Bojane, moški pevski zbor GOSTINSKEGA PODJETJA Celje pod vodstvom zborovodje Volaska Toneta, moški pevski zbor AVTO Celje pod vodstvom zborovodje Vrtačnik Cirila, mešani pevski zbor AERO Celje pod vodstvom zborovodkinje Koželj Alenke, moški oktet STUDENČEK pod vodstvom vodje Knez Iva in mešani pevski zbor KOVINOTEHNA, Celje pod vodstvom zborovodje Kasesnik Milana.

Vsak zbor je zapel po tri pesmi in treba je povedati, da so lepe pesmi na

odru prepevali, kot bi šlo za tekmovanje. Po aplavzu v dvorani je možno soditi, da je bilo občinstvo izredno zadovoljno z vsebino in izvajanjem koncertnega programa sodelujočih pevskih zborov.

Program je povezovala članica AG tov. Zdenka Pikelc, tehnične predprave pa je izvedla tehnika AG Železar. Na tretji reviji zborov v Štorah je zapelo preko 200 pevcev – delavcev iz celjske občine. Hvala vsem!

Na tretji reviji pevskih zborov smo se srečali z bogato kulturno dejavnostjo delavcev – pevcev po delovnih organizacijah v občini Celje. Kulturno delo in dejavnost je največkrat premalo cenjena in vrednotena tema, kljub temu da so takšni prispevki izredno veliki in se jih ne da meriti z običajnimi merili. Samo naša zavest je lahko merilo, koliko smo pripravljeni kulturne dobrine sprejemati, jih vrednotiti, jih jemati za svoje in izreči zahvalo tistim sodelavcem, ki so poleg svojega dela in skrbi našli še ogromno časa in volje, da nam nudijo prepotrebno duševno hrano. Veliko jih to sprejema z odprtim srcem; ogromno pa je tistih, ki smatrajo, da je ob naši iz dneva v dan bolj skomercializirani družbi, ob velikih gospodarskih težavah to ljubiteljsko delo v kulturi

odveč in nepotrebno, ter da nam dodatno siromaši že tako nizke sklade. Seveda s takšnim gledanjem in odnosom do kulture ne bomo daleč prišli. Zavedati se moramo, da je napredek družbe pogojen samo v kulturno osveščeni družbi, katera zna pravilno vrednotiti in uporabiti pridobljene duhovne in materialne dobrine. V bodoče pokažimo in dokažimo, da znamo ceniti delo vseh tistih, ki se ljubiteljsko ali profesionalno ukvarjajo s kulturo. Podprimo jih, če je treba materialno, še posebej jim dajmo priznanja v moralnem pogledu in jih spodbujajmo, prihajajmo na njihove kulturne prireditve in dokažimo jim, da niso sami, prisluhnimo jim, da nam zbistrijo duha in nam zjasnijo pogled v prihodnost.

V počastitev praznika in ob reviji je v avli Kulturnega doma pripravil samostojno slikarstvo razstavo član likovne sekcije Železar Vlado Renčelj. Razstava je bila z odobravanjem sprejeta, še posebej so privlačila dela s tušem s katerimi je avtor predstavil Gornji Milanovac in Skopje še iz leta 1941. Verjetno bo ta razstava avtorju dala novih moči za delo. Želimo si, da bi predstavil s tuši tudi stare Store, saj sam pravi, da ima starejših posnetkov veliko; tako bi se videz starih Stor ohranil. Za predstavljena dela pa avtorju vse čestitke!

Nazadnje naj ponovno napišem veselo ugotovitev, da si je tretjo revijo pevskih zborov ogledalo veliko ljudi in to občinstvo je v zadnjem času dokazalo, da železarske Store znajo ceniti vse, kar

Špela, kaj meniš ali bodo kulturniki sedaj po kulturnem prazniku kaj bolj pogosto zašli v naše zaselke

je dobrega in lepega v kulturi. Torej če bodo prireditve skrbno pripravljene in dobro organizirane, se ni treba bati za pomanjkljiv obisk.

Ocvirk

Program kulturnih srečanj v SOZD slovenske železarne za leto 1984

Komisija za kulturo pri KO sindikata SZ je napravila program srečanj za leto 1984. Tako se bodo srečanja odvijala koledarsko, kot sledi:

1. Pihalni orkestri

Organizator: KOOZS Veriga, Lesce;
termin: maj – junij.

2. Folklorne skupine

Organizator: KOOSS Železarna Jesenice;
termin: junij.

3. Slikarska kolonija

Organizator: KOOSS Železarna Store;
termin: maj – junij.

4. Literati – slikarska razstava

Organizator: KOOSS Železarna Store;
termin: oktober.

5. Pevski zbori

Organizator: KOOSS Železarna Ravne na Koroškem;
termin: november.

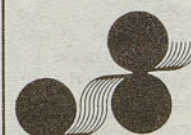
6. Gledališča

Organizator: KOOSS Železarna Store;
termin: november – december.

Iz programa je razvidno, da imamo letos v Štorah kar precej srečanj. Upajmo le, da jih bomo pripravili tako, da bodo na dostojni organizacijski ravni, ter da se bodo udeleženci srečanj počutili v Štorah kot doma. Naša društva pa naj izven Stor kar najdostojneje predstavljajo štorske železarje!

Ocvirk

Dopisujte
v Štorski železar

slovenske
železarne
ljubljana

ZOI SARAJEVO '84 MALO DRUGAČE

V sredini meseca februarja je Jugoslavija oziroma Sarajevo gostilo številne udeležence zimskih olimpijskih iger, spremljalo raznovrstne tekme, očaralo z izredno raznolikostjo mesta tisočere obiskovalce in na sploh lahko beremo ter poslušamo v sredstvih javnega obveščanja samo o superlativih v tej zvezi. Povsod izgleda, da so bili preseženi rekordi in pričakovanja. O vsem tem se ni razpravljalo samo v času olimpijskih iger, pač pa so o pričakovanih poročali že dobršen del časa pred igrami, a še vedno slede mnoge ocene in analize.

Imela sem priložnost, da za časa olimpijskih iger preživim teden dni v Sarajevu. Vendar ne nameravam ponavljati številnih ugotovitev, rezultatov in ocen tega največjega športnega dogodka pri nas, saj je bilo za to res dobro poskrbljeno na televiziji oziroma radiu in v časopisju. Rada bi le opisala nekaj lastnih izkušenj ter doživetij, ki sem jih prinesla iz olimpijskega Sarajeva.

Po na pol prespani noči na vlaku smo z dveurno zamudo prispeli na sarajevski kolodvor. Pravzaprav nam je zamuda še prav prišla, kajti poslovalnica ZOI-TOURS je začela z delom šele po 8. uri, čeprav naj bi vse podobne ustanove za turiste, pa tudi nekatere trgovine, banke in gostilne, kot smo ugotovili kasneje, delale neprenehoma po cele dneve. Z nastanitvijo v privatnem stanovanju po že prej rezerviranem in plačanem dogovoru ni bilo težav, čeprav mi še sedaj ni jasno, kako nas je v trisobnem stanovanju stanovalo »ob največji konici« devet, a nismo dobili vtisa prenatrpanosti, tudi vrste pred edino kopalnico s straniščem nismo imeli. Pri tem se morda res najbolj vidi pristna bosanska gostoljubnost, pri kateri je pravilo, da dom ni nikoli tako majhen, da ne bi mogel sprejeti še enega gosta. Resnično torej »problema nema«.

Sicer so vse Sarajevčane že predhodno poučevali, kako naj ravna s tujci oziroma gosti, in to že od decembra lani, ko so uvedli kontrole in dežurstva pred vsako pomembnejšo stavbo in mestu, kot tudi v okviru vsakega hišnega sveta. Anekdota, ki je krožila tiste dni po Sarajevu, pravi, da je celo hodža svoje vernike opominjal na goste ter jim dajal navodila, kako naj se obnašajo ob odhodu iz džamije; pa je eden od bistrih vernikov brž našel primerjavo med njihovim hodžo ter lubenico: oba sta na zunaj zelena (kar je tudi muslimanska barva), znotraj pa rdeča!

Zataknilo se je pri vstopnicah, ki smo jih prav tako vnaprej rezervirali in plačali. Kar naprej so nam govorili, naj pridemo čez eno uro ponje, tako da smo se pol ure pred začetkom prve izbrane prireditve – drsanja plesnih parov v čudoviti novi hali Zetra – morali pošteno skregati, da smo jih dobili. Za zaščito vsakega športnega objekta so prireditelji res pošteno poskrbeli: poleg rednih miličnikov so vpoklicali tudi rezerviste, a v veliko pomoč so jim bili tudi varnostniki, izbrani iz vrst mladih Sarajevčanov. Vsaka izmed teh skupin je imela čisto določeno nalogo in ločevali so se po barvi obleke ter črkah na identifikacijskih karticah, ki so jih imeli pripete na bundah. Ravnali so se po načelu boljše preveč kontrole kot kakšna sabotaža s tragičnim koncem, kakor je bil primer pred leti na poletnih olimpijskih igrah v Münchnu. Tako se ljudje niso razburjali, ko so ob vsakem obisku hokeja ali umetnostnega drsanja morali skozi občutljive aparature, ki so zazna-

le celo kovinski svinčnik. Prav tako so vso (tudi osebno) prtljago preslikali z rentgenskimi žarki, podobno kot to počno na letališčih cariniki ob prestopu meje.

Smučarski tereni na Jahorini, Bjelašnici ali Igmanu so res izredno lepi. Okusno narejeni hoteli, kažipoti, številne vlečnice in sedežnice – vse to nudi smučarju enkraten užitek. Vendar sem imela občutek, da bodo vse te drage naprave in objekti ostali nezasedeni, ko bo konec iger. Bosanci namreč sploh niso navdušeni za zimske športe in mnogi od njih (vključno z našimi stanovalci) sploh nikoli še niso bili na navedenih okoliških hribih, oddaljenih od mesta po eno uro ali uro in pol vožnje z avtobusom. Ostajajo pri svojem nogometu in podobno so izvenela tudi vzpodbujanja na sleherni tekmi, pri čemer so vsakemu tekmovalcu, razen Jugoslovanom, želeli, naj padejo in bodo kar se da počasni, tako da se tuji tekmovalci vsekakor niso mogli počutiti dobro, čeprav niso razumeli jezika.

Vsekakor ne morem mimo velikega uspeha našega Jureta Franka, ki je v veleslalomu priboril Jugoslaviji prvo (srebrno) medaljo v zgodovini zimskih olimpijskih iger. Naj ob tem pohvalim prijaznost dežurnega uslužbenca pri preverjanju kart oziroma pri razporejanju ljudi na avtobuse na eni od številnih izhodiščnih točk. Čeprav smo imeli tisti dan karte plačane za ogled biatlon na Igmanu, nas je opozoril na Bjelašnico oziroma na že večkrat prestavljeni veleslalom za moške in nas preusmeril na ustrezni avtobus brez doplačila (vstopnice za veleslalom so bile vsaj še enkrat dražje od tistih za biatlon). Ob robu prav te tekme na Bjelašnici pa naj zapišem, kako sramotno nesposobni so se pokazali organizatorji, kar se tiče prikolic s toplimi napitki in prigrizki. Celotna tekma je trajala tri ure, a že v odmoru med obema vožnjama je zmanjkalo vseh sendvičev, da o ostalih prigrizkih, ki so bili navedeni na cenikih kioskov, kot so hrenovke, bureki, hamburgerji ipd., sploh ne govorim. Čaj in kavo za večitisočglavo množico so kuhali v premajhnih posodah, tako da je bilo neprestano treba čakati na novo rundo. Podobno nerodnost so zagrešili s stranišči; v te namene zgrajeni prostori so bili na voljo le ljudem iz organizacije ali tekmovalcem. Če si pri tem zamislite, da je bilo snega okoli 150 cm, a temperature od –14°C do –19°C, se ni treba čuditi nejevolji obiskovalcev.

Večina gledalcev kot po pravilu sploh ni čakala konca tekem na prostem; brž ko so se zvrstili naši najboljši tekmovalci, je začela množično zapuščati prizorišče ter se valiti proti avtobusom. Pri tem je marsikdaj prišlo do porušenja zaščitne ograje in pravzaprav je čudno, da ni prišlo do nesreč. Tudi pred avtobusi redarji in miličniki niso imeli prave besede, pač pa se je množica neusmiljeno stlačila v vsak avtobus kot sardine v škatlo, čeprav so ob prihodu vsi avtobusi, zbrani iz cele Jugoslavije, vozili dosledno le toliko potnikov, kolikor je bilo sedežev. Treba je bilo torej le počakati, a vsakdo je hotel kar najhitreje priti v avtobus; no, morda zaradi mraza s strupeno hladnim vetrom to ni bilo niti čudno.

Naslednja tekma na Bjelašnici, to je bil smuk za moške, je nudila povsem drugačno sliko, kar se tiče kioskov z okrepčili: povsod je bilo vsega dovolj, od pijač – toplih in hladnih – do vsega, kar je ponujal cenik. Število takšnih hiš se

je tudi znatno povečalo, a kaj ko smo gledalci zaradi slabih izkušenj z veleslalomске tekme prinesli sendviče in sokove ter obvezno žganje s seboj.

Nepozaben vtis je naredila na nas ogromna množica ljudi ob svečani podelitvi srebrne medalje našemu Juretu Franku ob 18. uri pred športno halo Skenderijo – baje je bilo tam okoli 30.000 ljudi, a večina (zlasti manjši ljudje) ni mogla videti prav ničesar ob sami podelitvi. Kako skromne so se v primerjavi s to podelitvijo zdele ostale, ki so redno sledile vsak dan ob isti uri za zmagovalce v vseh disciplinah tistega dne.

Preskrbljenost z vsem mogočim blagom v mestu za časa zimskih olimpijskih iger je bila izjemno dobra. Tako smo lahko povsod našli celotno na mi-

ličnike s polnimi vrečkami nakupljene-ga blaga; očitno so prišli v Sarajevo po službeni dolžnosti iz vse republike. Množico nakupovalcev pa so marsikje začeli izkoriščati: nekje z manjšimi pribitki (»Pač nimam drobiža!«), drugje celo z milijonskimi, kot se je to zgodilo slavnemu ameriškem filmskemu igralcu Kirku Douglasu. V nekaterih znanih večjih gostinskih lokalih so po 23. uri vedli glasbo in samo za dve pesmi potem zaračunali 20 % pribitka na znesek zapitka oziroma računa.

Vtsov je torej veliko in zelo so različni, kot je pisano življenje v tem na pol orientalskem mestu. Vsekakor pa mi je celotno potovanje in bivanje v Sarajevu nudilo izjemen užitek.

J. Z.

Zimske športne igre SŽ

Na zimskih športnih igrah slovenskih železarjev, ki so bile v soboto 11. 2. 1984 na Jesenicah so dosegli naši izbrani športniki zadovoljive rezultate.

Zimskih iger se je udeležilo preko 300 delavcev – športnikov. Prisotni so bili železarji iz Raven, Jesenic in Stor, Verige Lesce, Tovila Ljubljana, Plamena Kropce ter Žične iz Celja.

Srečanje železarjev – športnikov je potekalo v okolici Jesenic v tovariškem vzdušju, pri čemer pa ni manjkalo zdravega športnega duha.

Kljub izredno močni konkurenci smo lahko z nastopom naših športnikov zadovoljni. Nismo zasedli prvih mest, smo pa dosegli za naše razmere dobre rezultate v vseh panogah.

Že uvodoma smo rekli, da smo z uspehi naših športnikov zadovoljni in bi z malo več športne sreče lahko dosegli še boljše rezultate. Dejstvo pa je, da se bo potrebno v prihodnje še bolj pripraviti za sodelovanje na tako kvalitetni športni prireditvi. Nekaj rezultatov iz srečanja SŽ.

VELESALOM

Ženske:

Od 35–45 let: 5. mesto Čanžek Marjana; od 25–35 let: 7. mesto Kumperger Marjeta; 8. mesto Kaluža Marjana.

Do 25 let: 7. mesto Krolfič Alja; 8. mesto Kajba Milojka.

Moški:

Do 45 let: 6. mesto Mastnak Maks; 10. mesto Šoštarič Srečko.

Od 35–45 let: 2. mesto Čater Stane; 14. mesto Sivka Drago; 17. mesto Kresnik Janez.

Od 25–35 let: 9. mesto Klinar Gojmir; 14. mesto Skale Ivan; 18. mesto Lorgar Edo; 19. mesto Seruga Mitja; 25. mesto Drobne Bine.

Do 25 let: 12. mesto Kavka Ali; 14. mesto Salamon Ervin; 20. mesto Oblak Albin.

Ekipno so ženske zasedle 3. mesto, ter moški 4. mesto.

SANKANJE:

Ženske: 7. mesto Pajk Angela; 9. mesto Žolger Rozika; 10. mesto Mastnak Lidija; 11. mesto Pirman Edita.

Moški: 10. mesto Mastnak Ivan; 12. mesto Pungershek Jani; 14. mesto Jerovšek Vlado; 15. mesto Gračner Ivan; 16. mesto Šepetavc Marjan.

Ekipno so ženske in moški zasedli 3. mesto.

Smučarski tek:

Moški nad 45 let: 6. mesto Kavka Franc; 8. mesto Krajnc Srečko.

Do 35 let: 12. mesto Bobnič Drago; 14. mesto Majoranc Vlado; 16. mesto Kovčec Silvo.

Ekipno so tekmovalci teka na smučeh zasedli 4. mesto.

Udeleženci zimskih športnih iger SOZD SŽ na Jesenicah (foto Kocman)

»NOVE KNJIGE V STROKOVNI KNJIŽNICI«

- 3850/II-a, b Smajič, N.: Intenziviranje razogljčenja med vakuumsko oksidacijo nerjavnega jekla in vpliv na njegovo čistočo. II. 1982.
- 3853 Jager, R. – idr.: Raziskava možnosti koncentracije domače manganove rude za baterije in elektrode. 1982.
- 3854/II Prešern, V.: Teoretična analiza postopka vpihovanja CaSi v tekoče jeklo. II. 1982.
- 3822/II Koroušič, B.: Optimizacija dezoksidacije jekla. II. 1982.
- 3808/II-a, b Uršič, V.: Vpliv mikrostrukture na lastnosti nodularne litine. II. 1982.
- 3855 Torkar, M. – idr.: Topnost žvepla v austenitu pri strjevanju in nastajanje sulfidnih vključkov v trdnem.
- 3856/I-a, b M. Debelak, idr.: Livni in izolacijski praški. I. 1982.
- 3857 Vodopivec, F. idr.: Procesi med vročim valjanjem konstrukcijskih jekel. 1982.
- 3858/a, b, c Prešern, V., idr.: Praktična uporaba sintetičnega talila v obliki zelenih peletk v E-jeklarnah. 1982.
- 3859/a, b Pelhan, C. idr.: Reakcije pri cepljenju med talino in cepivom. 1982.
- 3860/I-a, b, c Prešern, V. idr.: Uvedba novih pomožnih materialov v slovenske jeklarne. I-Razžveplanje. 1982.
- 3825/II-a, b Debelak, M. – idr.: Vpliv dodatnih elementov na primarno in sekundarno kristalizacijo pri konti litju. II. 1982.
- 3827/II-a, b Kmetič, D. – idr.: Raziskave in razvoj jekel za kontrolirano kovanje. II. 1982.
- 3828/II-a, b, c Torkar, M. – idr.: Zmanjšanje vroče krhkosti jekla zaradi oligoelementov z dodatkom niklja. 1982.
- 3861 Žvokelj, J.: Malociklično utrujanje kovin. 1982.
- 02056 Informiranje in odgovornost. 1982.
- 0721 Ryžkov, N. F.: Litje metodom vakuumnega vsasyvanja. 1982.
- 0722 Marinčič, A.: Primjena polimernih materialov u tehnici.
- 2816/1982 Jugoslovanski tehnični normativi za elektrotehnikol.
- 0723/II-a, b Kriza pod železnim pokrovom. (Pota Poljske, II) 1982.
- 3862/a, b Todorović, G.: Razžveplanje grodlja z mešanicami $\text{CaC}_2 + \text{Na}_2\text{CO}_3$ in $\text{CaC}_2 + \text{CaCO}_3$. 1982.
- 3863/a, b Uršič, V. idr.: Preiskava in praktični preizkus nodulacijskega sredstva FeSiMg v livarnah nodularne litine.
- 3864/a, b Jager, R. – idr.: Raziskava tehnologije priprave in uporabnosti livarskega peska iz novih nahajališč. 1982.
- 3865/a, b, c Rozman, S.: Raziskave možnosti valorizacije rude molibdena iz nahajališča Žedji-Gvozdac. 1982.
- 3866/a, b Pavlin, F. idr.: Določanje emisij v železarnah. 1982.
- 3868/a, b, c Rozman, S.: Tehnološki pogoji zagotavljanja kvalitete livarskega peska iz nove separacije termita. 1982.
- 3869 Kolenko, T. idr.: Kontrola ohlajanja valjev glede na predpisane lastnosti. 1982.
- 3870/a, b, c Lamut, J.: Vpliv sestave žlindre v elektropeči na obrabo obzidave. 1982.
- 3871/KMP01 Standarderzeugnisse der Prozesstechnik. Katalog MP. 1983.
- 3871/KMP51 Elektrische Messgeräte. Katalog MP 51. 1983.
- 02058 Srb, V.: Električne instalacije i niskonaponske mreže. 1982.
- 02057 Slavić, D.: Klizna skala i obračun investicija. 1982.
- 0522/1982-I Tehniški predpisi za strojništvo. I. Varstvo pri delu. 1982.
- 0522/III,2 Tehniški predpisi za strojništvo. II. Tehniški predpisi.
- 0724 Petričenko, A. M. Termostojkost' lityh form. 1982.
- 0725 Rudoj, L. S.: Proizvoditelnost' mašin nepreryvnogo litja zagotovok. 1982.
- 0726 Puharič, K. idr.: Predpisi o izumih, tehničnih izboljšavah in zna-kih razlikovanja. 1982.
- 02059 Cigoj, S.: Oblgacijska razmerja. 1978.
- 02060 Radić, Z.: Tehnološke procjene. 1982.
- 02061 Priručnik za održavanje industrijskih postrojenja. 1979.
- 3761/I, IIc Podlesnik M.: Gonila z valjastimi zobniki. I, II.
- 3762/b Podlesnik M.: Gonila z mehansko zvezo vlečnega elementa.
- 0541/1982-b Zakon o delovnih razmerjih s komentarjem in sodno prakso. 1982.
- 2901/č Deppert, W.: Pneumatsko upravljanje. 1976.
- 0727 Piria I.: Traktor. 1982.
- 02062 Modeli planiranja proizvodnje u industriji. 1982.

- 02063 Naučni i tehničko-tehnološki razvoj Jugoslavije do 2000. godine. 1982.
- 02064 Technologie des Welzens, Messens und Prüfens. 1982.
- 02065 Schweisstechnisches Gefügeatlas. 1974.
- 02066 Pohlenz W.: Pumpen für Gase. 1974.
- 0728 Valisovskij, I. V.: Prigar na otlivkah. 1983.
- 0729 Vörös A.: Očistka otlivok. 1982.
- 3873/I-a, b, c Kmetič, D. idr.: Razvoj valjčnih litin z visoko vsebnostjo kroma. I. 1983.

Logar E.

Novosti iz KS Štore

SESTAL SE JE KOMITE – SLO – DS

Ni v navadi, da bi v našem glasilu kaj dosti pisali o delu civilne in narodne zaščite ter drugih organih splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite v štorski krajevni skupnosti. Sam KOMITE, ki vodi vso to široko dejavnost, je zavil v nekakšno tančico »vojne tajne«, tako kadrovske kot vsebinske. To vse pa je v nasprotju s tezo o podružljanju SLO in DS in mislim, da je prav, če pri sorazmerno dobrem obveščanju krajanov o dogajanjih v samoupravi in politiki v KS, povemo vsaj tisto najvažnejše tudi o družbeni samozaščiti.

Vse naše vaje krajevne civilne zaščite, posebej še vsakoletne preizkušnje NNNP so bile visoko ocenjene. To pač kaže določeno izurjenost pripadnikov CZ, za narodno zaščito pa ni nič drugače. Kar pa zadeva samozaščito družbene in privatne imovine, se na tem področju storjani še dalje dokaj neprizadeto obnašamo. Tako so ugotovili člani komiteja SLO – DS KS Štore na svoji prvi letošnji seji, kjer so obravnavali in sprejeli Poslovnik o delu komiteja, zadolžili predsednike komisij za razne dejavnosti ter rekli besedo ali dve o varovanju objektov s pomočjo Narodne zaščite.

SANKAČI

Sankači, korajžni smo ljudje, po strminah dol se spuščamo, da sanke pod nami škripajo, sneg pa nese vsepovsod, da smo mokri, kot da bi padli v sod.

A nam to mar nič ni, saj korajže še zmanjkalo ni, marljivo smo naprej trenirali, za tekmovanje se pripravljali.

Ko s treningi smo končali, na tekmovanje so nas odpeljali, da tam bi pokazali, kaj so sanki, pravi.

Na Jesenice zdravi in veseli smo prišli, a kaj kmalu smo na start odšli, tam smo se zopet skupaj zbrali, in obljubo smo si dali, da čim hitreje do cilja bomo pripeljali.

Korajžno smo se sankali, a prav nič nasankali, dobro smo se uvrstili, tretje mesto osvojili.

Angi

TEKMOVANJE V SMUKU IN SKOKIH V SVETLEM DOLU

V osmih dneh je skupina mladincev na Svetini organizirala dve tekmovanji. V nedeljo, 5. 2. 1984, smo priredili smuk, naslednjo nedeljo, 12. 2. 1984, pa skoke na dvajset-metrski skakalnici.

Obe tekmi sta bili v Svetlem dolu pod Svetino. To je majhna vasica z dvajsetimi hišami. Tukaj so zelo ustrezni pogoji za zimske športe. Veliko zanimanja so pokazali tudi krajanji iz okoliških krajev, saj jih je prišlo na obe tekmi okoli 180 in so z bučnim vzpodbujanjem bodrili hrabre tekmovalce. V skokih je slavil ROMIH MARIAN iz Kanjuc s skokoma 18,5 in 19,5 m. Drugo mesto je osvojil SEVŠEK FRANC iz Štor s skokoma 19 in 18,5 m. Tretji pa je bil PLAHUTA SILVO iz Brez nad Laškimi s skokoma 17,5 in 17,5 m.

Ker sta tekmi zelo uspeli, nameravamo prihodnjo sezono organizirati še več takih športnih srečanj.

Mlakar Branko

STORSKI ZELEZAR – Glasilo OZD Slovenske železarne ZELEZARNA ŠTORE – Izhaja dvakrat mesečno – Uredniški odbor: Gradišnik Frido, Tomažin Anica, Knez Peter, dipl. ing. Kavka Franc, Renčelj Vlado, Kočman Vojko, Zelič Franc, ing. Verbič Stane – odgovorni in glavni urednik: Kavka Franc, pomočnik urednika: Uršič Rudi. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščeno davka od prometa proizvodov (št. 421-I/72 z dne 20. 2. 1974) – Tisk: AERO Celje – TOZD grafika – Rokopisov ne vračamo.